

Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ»

A. Κείμενο (Βιβλίο 2^ο, Κεφάλαιο 1^ο, §§ 27-29)

Λύσανδρος δ', ἐπεὶ ἦν ἡμέρα πέμπτη ἐπιπλέουσι τοῖς Ἀθηναίοις, εἶπε τοῖς παρ' αὐτοῦ ἑπομένοις, ἐπάν κατίδωσιν αὐτούς ἐκβεβηκότας καί ἐσκεδασμένους κατά τὴν Χεροόνησον (ὅπερ ἐποίουν πολύ μᾶλλον καθ' ἐκάστην ἡμέραν, τά τε σιτία πόρρωθεν ὀνούμενοι καί καταφρονοῦντες δῆ τοῦ Λυσάνδρου, ὅτι οὐκ ἀντανηγεν), ἀποπλέοντας τοῦμπαλιν παθ' αὐτὸν ἄραι ἄσπιδα κατά μέσον τὸν πλοῦν. Οἱ δέ ταῦτα ἐποίησαν ὡς ἐκέλευσε.

Λύσανδρος δ' εὐθύς ἐσήμανε τὴν ταχίστην πλεῖν, συμπαρῇει δέ καί Θώραξ τό πεζόν ἔχων. Κόνων δέ ἰδων τόγ^η ἐπίπλουν, ἐσημάγεν εἰς τὰς ναῦς βοηθεῖν κατά κοράτος. Διεσκεδασμένων δέ τῶν ἀνθρώπων, αἱ μὲν τῶν νεῶν δίκροτοι ἦσαν, αἱ δέ μονόκροτοι, αἱ δέ παντελῶς κεναί' ή δέ Κόνωνος καί ἄλλαι περὶ αὐτὸν ἐπτά πλήρεις ἀνήχθησαν ἀθρόαι καί ἡ Πάραλος, τὰς δ' ἄλλας πάσας Λύσανδρος ἔλαβε πρός τῇ γῇ. Τούς δέ πλείστους ἄνδρας ἐν τῇ γῇ συνέλεξεν' οἱ δέ καί ἔφυγον εἰς τὰ τειχύδρια. Κόνων δέ ταῖς ἐχνέα ναυσί φεύγων, ἐπεὶ ἔγνω τῶν Ἀθηναίων τὰ πράγματα διεφθαρμένα, κατασχών ἐπὶ τὴν Ἀβαρνίδα τὴν Λαμψάκου ἄκραν ἔλαβεν αὐτόθεν τὰ μεγάλα τῶν Λυσάνδρου νεῶν ἵστια, καί αὐτός μέν ὀκτώ ναυσίν ἀπέπλευσε παρ' Εὐαγόραν εἰς Κύπρον, ἥ δέ Πάραλος εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀπαγγελοῦσα τά γεγονότα.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

1. Μετάφραση

- **Να μεταφράσετε τα αποσπάσματα:** «έπει ἦν ἡμέρα τόν πλοῦν» και «Κόνων δέ ταῖς ἐννέα τά γεγονότα»

(μονάδες 30)

2. Ερμηνευτικές ερωτήσεις:

- a) Να σχολιάσετε τη φράση: ἐκβεβηκότας καί ἐσκεδασμένους κατά τήν Χερρόνησον (ὅπερ ἐποίουν πολύ μᾶλλον καθ' ἐκάστην ἡμέραν....)

(μονάδες 10)

- β) Ποιες ήταν οι κινήσεις του Κόνωνα μόλις έγινε η επίθεση των Σπαρτιατών;

(μονάδες 10)

3. Συντακτικό:

- a) **Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τις λέξεις (υπογραμμίζονται στο κείμενο):**

ὅπερ:.....

καταφρονοῦντες:.....

τοῦ Λυσάνδρου:.....

διεσκεδασμένων:.....

τόν ἐπίπλουν:.....

ἀπαγγελοῦσα:.....

οἵ μέν:.....

τῶν νεῶν:.....

κεναί:.....

μᾶλλον:.....

(μονάδες 5)

- b) **Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τις παρακάτω δευτερεύουσες προτάσεις (είδος, πώς εισάγονται, πώς εκφέρονται, συντακτική θέση):**

- ἔπει ἔγνω τῶν Ἀθηναίων τά πράγματα διεφθαρμένα

- ὅτι οὐκ ἀντανῆγεν

(μονάδες 5)

4. Γραμματική:

- a) **ἦν, βοηθεῖν:** να γράψετε το β' ενικό της Προστακτικής του Ενεστώτα και της Οριστικής του Παρατατικού.

- b) **ἡμέρα, ἄσπιδα, κράτος, ταῦτα, ἄνδρας, τόν ἐπίπλουν:** να γράψετε τη δοτική ενικού και πληθυντικού των παραπάνω λέξεων.

γ) **νεῶν, ὅπερ:** να κλιθούν στον άλλο αριθμό οι λέξεις.

- δ) **ἔλαβε:** να γράψετε τους αρχικούς χρόνους στην ενεργητική φωνή και να κάνετε χρονική αντικατάσταση στο γ' ενικό της οριστικής.

- ε) **ἔφυγον, εἶπε, ἐποίησαν:** να κάνετε εγκλιτική αντικατάσταση στο πρόσωπο και στο χρόνο που βρίσκονται τα ρήματα.

στ) **μᾶλλον, τά μεγάλα:** να γράψετε τα παραθετικά των λέξεων.

(μονάδες 20)

5. Λεξιλογικά:

- **Να γράψετε από δύο ομόρριζες λέξεις της νέας ελληνικής (όχι ρήματα) για καθεμία από τις λέξεις: ἀντανῆγεν, ἄραι, ἔλαβε, ἀπαγγελοῦσα, ἴδων.**

(μονάδες 10)

6. Εισαγωγή:

- Σε ποιες κατηγορίες χωρίζονται τα έργα του Ξενοφώντος; Να αναφέρετε δύο παραδείγματα για καθεμία από αυτές.

(μονάδες 10)